

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/137/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7913208503
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2013:7913208503.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov samosudkyňou Mgr. Vierou Petrovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú I. E., F.. XX.X.XXXX, Q..Č.. A. - P. J. I. W. C.I. J. H. C., K.. D. XX, Q., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, dieťa rodičov Q. E., F.. XX.X.XXXX, Q. T. T., Q..Č.. F. F. E., W.. Z. D.. R. R., R. J. Ú.P. Z. J. E. I. I. E., F.. XX.X.XXXX, Q. T. F. XXXX/X, J., na návrh D. T., F.. XX.X.XXXX, Q. T. H. XXX/XX, W. Q., v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletú I. E., F.. XX.X.XXXX, zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti D. T., F.. XX.X.XXXX, Q. T. H. XXX/XX, W. Q. , ktorý je povinný o maloleté dieťa osobne sa starať, poskytovať mu výživu, poberať prídavky a zastupovať maloleté dieťa v bežných veciach s výnimkou právnych úkonov, ktoré podliehajú schváleniu súdu.

II. Matka, I. E., F.. XX.X.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletej I., F.. XX.X.XXXX, mesačne sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne určené zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, počnúc od právoplatnosti rozsudku vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa.

III. Otec, Q. E., F.. XX.X.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej I. E. F.. XX.X.XXXX, mesačne sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne určené zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, počnúc od právoplatnosti rozsudku vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa.

IV. Mení právoplatný rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 17C/110/2005 zo dňa 1.10.2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/52/2008-97 zo dňa 31.3.2008 v časti týkajúcej sa výchovy a výživy maloletej I. E., F.. XX.X.XXXX.

V. Zrušuje právoplatné Uznesenie Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/52/2013-23 zo dňa 5.3.2013, v časti týkajúcej sa maloletej I. E., F.. XX.X.XXXX, ktorým bola maloletá I. E., F.. XX.X.XXXX, predbežne umiestnená do dočasnej starostlivosti Krízového strediska a zariadenia dočasnej starostlivosti o deti na ul. D.. D.J. XX R. Q..

odôvodnenie:

Navrhovateľ žiadal, aby súd zveril maloletú I. E., F.. XX.X.XXXX, do jeho osobnej starostlivosti. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že maloletá I. bola spolu so súrodencami C. T., F.. XX.X.XXXX, C.I. E., F.. XX.XX.XXXX, C. E., F.. XX.XX.XXXX, H. E., F.. X.X.XXXX, C. E., F.. X.XX.XXXX, P. P., F.. XX.X.XXXX

I. D. E., F.. XX.X.XXXX, rozhodnutím Okresného súdu Trebišov umiestnená do dočasnej starostlivosti Krízového strediska A. D. XX, Q.. Dôvodom umiestnenia maloletých detí do krízového strediska bola skutočnosť, že matka opakovane nechávala maloleté deti doma samé bez dozoru, stravy a ošatenia. Maloleté deti boli odkázané samé na seba, alebo na pomoc cudzích ľudí. Navrhovateľ je bratom matky maloletých detí a má záujem zabezpečiť starostlivosť o maloletú I.. Dieťa pravidelne navštevuje v zariadení, kde je dočasne umiestnené. Nechce, aby pre nezodpovedný prístup svojich rodičov maloletá vyrastala v detskom domove. Starostlivosť o ostatné deti má záujem zabezpečovať stará matka I. T. a sestra navrhovateľa S. T.. Zo strany rodičov žiadal určiť výživné zodpovedajúce 30% sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa.

Otec maloletého dieťaťa, Q. E., sa na adrese trvalého bydliska nezdržiava. Adresa jeho terajšieho pobytu nie je známa. Súd mu preto v zmysle ust. § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) ustanovil opatrovníka, ktorý otca v konaní zastupoval. Opatrovník sa k návrhu nevyjadril, na pojednávanie sa napriek riadne a včas doručenému predvolaniu nedostavil, ani nepožiadaval o jeho odročenie. Súd za splnenia podmienok uvedených v ust. §101 ods.2 O.s.p., prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti.

Kolíznym opatrovník doporučil návrhu vyhovieť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletých detí, navrhovateľa, jeho manželky a kolízneho opatrovníka, správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, potvrdeniami o poberaných dávkach, obsahom pripojených spisu tunajšieho súdu sp. zn. 16P/52/2013, 15P/53/2013, 16P/89/2013, 16P/53/2013, 8P/136/2013 a zistil tento skutkový stav:

Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 17C/110/2005 zo dňa 1.10.2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/52/2008-97 zo dňa 31.3.2008 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené. Na čas po rozvoze boli maloleté deti pochádzajúce z ich manželstva a to I., C., C. I. H. zverené do osobnej starostlivosti matky.

Uznesením Okresného súdu Trebišov, č.k. 16P/52/2013-23 zo dňa 5.3.2013, súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým zveril maloleté deti I. E., F.. XX.X.XXXX, C. E., F.. X.XX.XXXX, H. E., F.. X.X.XXXX, C. E., F.. XX.XX.XXXX I. C. E., F.. XX.XX.XXXX, do dočasnej starostlivosti P. J. I. W. C. J. Z. C. F. K.. D.. D. XX R. Q..

Dôvodom nariadenia predbežného opatrenia bola zanedbávaná starostlivosť o maloleté deti zo strany matky, ktorej boli deti zverené na čas po rozvoze do osobnej starostlivosti a ktorá svoje deti opakovane nechávala v domácnosti bez dozoru a jedla a to aj na viac dní. Deti boli odkázané samé na seba, alebo na pomoc cudzích ľudí.

Uznesením č.k. 16P/53/2013-22 zo dňa 5.3.2013, boli maloleté deti D. E., F.. XX.X.XXXX I. C. T., F.. XX.X.XXXX umiestnené do dočasnej starostlivosti P. J. I. W. C. J. Z. C. F. K.. D.. D. XX R. Q..

Uznesením č.k. 15P/53/2013-23 zo dňa 28.2.2013, bol maloletý P. P., F..XX.X.XXXX umiestnený do dočasnej starostlivosti P. J. I. W. C. J. Z. C. F. K.. D.. D. XX R. Q..

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/137/2013-13 boli maloleté deti C. T., F.. XX.X.XXXX, C. E., F.. XX.XX.XXXX, C.I. E., F.. XX.XX.XXXX, H. E., F.. X.X.XXXX, C. E., F.. X.XX.XXXX I. P. P., F.. XX.X.XXXX boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti I. T., F.. X.X.XXXX. Rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na každé z detí.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Trebišov sp. zn. 8P/136/2013 súd zistil, že sestra matky maloletých detí, S. T., F. XX.X.XXXX, požiadala o zverenie maloletého D. E., F. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti. Vo veci doposiaľ rozhodnuté nebolo.

Zo správy zo šetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa súd zistil, že rodičia maloletej I. nie sú manželmi, nežijú v spoločnej domácnosti. V čase rozvodu sa otec maloletej nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, t.č. miesto jeho pobytu nie je známe. Matka detí v súčasnosti žije v J. v spoločnej domácnosti so svojim druhom C. P., ktorý má byť biologickým otcom maloletých detí C.Š., C., H. I. C.. Otcovstvo Q. E. k týmto deťom doposiaľ zapreté nebolo. Matka so svojim druhom majú vyživovaciu povinnosť i k maloletému Kevinovi Koňovi a maloletému Jaroslavovi Mikovi. Matka má okrem toho vyživovaciu povinnosť i k maloletému C. T., ku ktorému otcovstvo určené nie je a maloletému E. Q., ktorý je žije spolu so svojim otcom E. Q.Z., v obci Parchovany. Od umiestnenia maloletých detí v zariadení na výkon rozhodnutia súdu sa sociálne a bytové pomery v domácnosti matky maloletých detí a jej druha nezmenili.

V súčasnosti prebieha v rámci priorít 2013 sanácia rodinného prostredia v spolupráci s akreditovaným subjektom C. P. C. C. Z.W.. H., v rámci ktorej prejavil o maloletú I. záujem brat matky, C. T., ktorý chce zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Nesúhlasí s tým, aby bola maloletá umiestnená do Detského domova.

Pri šetrení pomerov v rodine navrhovateľa, ktoré sa konalo dňa 19.6.2013 bolo zistené že navrhovateľ žije v W. Q. v svojpomocne postavenom dvojizbovom rodinnom dome s kuchyňou a príslušenstvom v družnom pomere s I. P.. Domácnosť je zariadená starším nábytkom. Z ich vzťahu pochádza päť maloletých detí - D. (X S.), I. (X S.), F. (X S.), P. (X S.) I. J. (X S.). Navrhovateľ s deťmi nemá výchovné problémy, školopovinné deti si riadne plnia školskú dochádzku. Navrhovateľ s deťmi pravidelne navštevuje lekára, deti absolvovali potrebné očkovania. Deti sú zdravé, prekonal len bežné detské onemocnenia. Navrhovateľ je bez pracovného pomeru, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Zdrojom príjmu navrhovateľa a jeho družky je rodičovský príspevok a prídavky na deti, spolu vo výške 320 Eur mesačne. Výdavky spojené s užívaním domácnosti predstavujú 30 Eur mesačne (poplatok za elektrinu).

Matka maloletej obýva chatrč v rómskej osade v J.. Jej domácnosť je zariadená najnutnejším nábytkom (jedna váľanda a jedna skrinka). V domácnosti nie je zavedená elektrická energia, vodu rodina čerpá zo spoločnej studne. Hygiena v domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Matka so svojim druhom C. P. žijú ľahkovážnym spôsobom života, nie sú schopní zabezpečiť zdravý fyzický a sociálny vývin svojich maloletých detí.

Z výpovede navrhovateľa súd zistil, že už v minulosti chcel navrhovateľ pomôcť matke so starostlivosťou o maloleté deti, no matka jeho pomoc odmietala. Maloletej I. by chcel poskytnúť riadnu starostlivosť. V domácnosti navrhovateľa má maloletá prichystanú vlastnú posteľ. Navrhovateľ je bez pracovného pomeru, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Zdrojom príjmu navrhovateľa a jeho družky je rodičovský príspevok a prídavky na deti, spolu vo výške 320 Eur mesačne. Za elektrinu platia 30 Eur.

Z predloženého potvrdenia súd zistil, že navrhovateľ je bez pracovného pomeru, od 18.9.2009 je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Podľa predloženého výpisu z registra trestov navrhovateľ nemá v registri trestov GP SR žiaden záznam.

Matka na pojednávaní vyjadrila súhlas so zverením maloletej I. do osobnej starostlivosti navrhovateľa. Potvrdila, že napriek tomu, že už v minulosti jej navrhovateľ i starí rodičia ponúkali pomoc so starostlivosťou o maloleté deti, ich ponuku neprijala, deti chceli vychovávať so svojim druhom, C. P., ktorého starí rodičia odmietali. Nemala z čoho nakúpiť deťom ošatenie a potraviny, keďže jej druh všetky peniaze použil na kúpu alkoholu. Nemala pochybnosti o tom, že pokiaľ bude starostlivosť o maloletú I. zabezpečovať navrhovateľ, o dieťa bude dobre postarané. Matka mu do starostlivosti o dieťa nebude zasahovať, ani nijakým spôsobom obmedzovať.

Z výpovede I. P., družky navrhovateľa, súd zistil, že so zverením maloletej I. do náhradnej osobnej starostlivosti svojho druhu súhlasí. So starostlivosťou o dieťa mu bude pomáhať.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k tomuto právnemu záveru:

Podľa ust. § 26 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa ust. § 45 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa ust. § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa ust. § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa ust. § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Podľa ust. § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa ust. § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa

osobitného zákona (§ 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení), čo v deň vyhlásenia rozsudku predstavuje sumu 27,13 Eur.

Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ust. § 77 ods. 2 O.s.p., predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že je v záujme maloletej I., aby bola zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľa. V konaní bolo preukázané, že matka starostlivosť o maloletú I. zanedbávala. Spolu so svojim druhom C. P. žijú ľahkovážnym spôsobom života. Matka svojím spôsobom života ohrozovala zdravý vývin maloletej. Otec maloletej, ktorý sa zdržiava na neznámom mieste, sa o dieťa nezaujíma, na jej výživu neprispieva. Navrhovateľ má vytvorené vhodné podmienky pre riadnu výchovu maloletého dieťaťa, ktoré navrhovateľa pozná. Navrhovateľ je otcom piatich maloletých detí, o ktoré sa spolu s družkou riadne stará, v jeho starostlivosti neboli zistené nedostatky. Je občanom Slovenskej republiky, bezúhonný, jeho zdravotný stav je dobrý. So zverením maloletej do starostlivosti navrhovateľa súhlasila aj jeho družka, ktorá mu bude podľa svojich možností s výchovou pomáhať. O deti okrem navrhovateľa žiadna iná osoba záujem neprejavila. Osobná starostlivosť má prednosť pred nariadením ústavnej starostlivosti.

Náhradná osobná starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť o dieťa v prípade, ak ju rodič nezabezpečuje, alebo ju nemôže zabezpečiť. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd preto vyhovel návrhu navrhovateľa a maloletú I. zveril do jeho starostlivosti, čím zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 17C/110/2005 zo dňa 1.10.2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/52/2008-97 zo dňa 31.3.2008 v časti týkajúcej sa výchovy a výživy maloletej I. E., F.. XX.X.XXXX.

Náhradný rodič je oprávnený a povinný o maloleté dieťa osobne sa starať v rovnakom rozsahu ako rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Súd uložil matke i otcovi povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa v minimálnom rozsahu, t.j. vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, t.č. vo výške 27,13Eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Sumy životného minima sa menia vždy k 1.7. kalendárneho roka.

Zároveň súd rozhodol i o zrušení predbežného opatrenia v zmysle § 77 ods. 2 O.s.p., v časti týkajúcej sa maloletej I.W. E., F.. XX.X.XXXX, ktorým bola maloletá predbežne umiestnená do dočasnej starostlivosti P.U. J. I. W. C. J. Z. C. F. K.. D.. D. XX R. Q., nakoľko zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti pominul dôvod, pre ktorý bolo predbežné opatrenie nariadené.

Na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 24.6.2013 sa navrhovateľ, matka i kolízny opatrovník vzdali práva podať odvolanie voči všetkým výrokom vyhláseného rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov. Právo podať odvolanie nemajú tí účastníci, ktorí sa odvolania vzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§205 ods. 1).

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplnia čo im ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.